KARTA KURSU

Nazwa	Bezpieczeństwo ekologiczne współczesnego świata
Nazwa w j. ang.	

Koordynator	dr hab. Tomasz Skrzyński, prof. UKEN	Zespół dydaktyczny
		dr hab. Tomasz Skrzyński, prof. UKEN dr Karolina Baron
Punktacja ECTS*	3	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest analiza problemu bezpieczeństwa ekologicznego poprzez zapoznanie studentów ze współcześnie występującymi rodzajami zagrożeń ekologicznych - ich naturą i konsekwencjami, a także zaznajomienie ich ze środkami rozpoznania, oceny i monitoringu ryzyka ekologicznego, czy strukturą oraz mechanizmami działania systemu zarządzania bezpieczeństwem ekologicznym, a także dostarczenie usystematyzowanej wiedzy na temat metod przeciwdziałania skutkom katastrof naturalnych, czy antropogenicznych oraz konfrontacja z danymi empirycznymi i opisem wybranych kategorii ekologicznych.

Warunki wstępne

Wiedza	Posiada elementarne wiadomości (na poziomie kształcenia obowiązkowego) z zakresu ochrony środowiska i ekologii oraz podstawową wiedzę z obszaru bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego.
Umiejętności	-
Kursy	-

Efekty kształcenia

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W 01 - Posiada wiedzę na temat zagrożeń naturalnych oraz antropogenicznych, zna strukturę oraz podstawowe mechanizmy systemu bezpieczeństwa ekologicznego. W 02 – Posiada wiedzę dotyczącą instrumentów zarządzania środowiskiem oraz uwarunkowań polityki ekologicznej. W 03 - Posiada wiedzę dotyczącą wyzwań ekologicznych Polski oraz aktualnych trendów i koncepcji w zakresie ochrony i zagrożeń	K1_W01 K1_W02 K1_W03 K1_W04

	środowiska.	

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U 01 - Potrafi zidentyfikować czynniki ryzyka ekologicznego, przeprowadzić ocenę prawdopodobieństwa wystąpienia zagrożeń oraz ich konsekwencji dla wybranych elementów ekosystemu. U 02 - Potrafi interpretować uzyskane wyniki dotyczące ryzyka ekologicznego i na ich podstawie dobrać właściwe (z uwzględnieniem dostępnych środków) metody reagowania na zagrożenia ekologiczne. U 03 – Potrafi zaprojektować kompleksowy program naprawczy w zakresie bezpieczeństwa ekologicznego danej jednostki terytorialnej.	K1_U01 K1_U02 K1_U03 K1_U04 K1_U05

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K 01 - Wykazuje otwartość i skłonność do dyskusji problemowej oraz aktywnego poszukiwania rozwiązań (również we współpracy), które umożliwiają osiągnięcie założonych celów z zakresu bezpieczeństwa ekologicznego. K 02 - Dostrzega potrzebę włączania społeczności do procedury decyzyjnej w procesie komunikacji ryzyka ekologicznego.	K1_K01 K1_K02 K1_K03 K1_K04

	K 03 - Posiada pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz jest otwarty na innowacyjność w dziedzinie bezpieczeństwa ekologicznego.	

studia stacjonarne

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	15	15										
kolokwium	1											

studia niestacjonarne

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	10	10										
kolokwium	1											

Opis metod prowadzenia zajęć – studia stacjonarne:

Wykład: wykład z wykorzystaniem środków audiowizualnych (prezentacja w Power Point), dyskusja
Ćwiczenia audytoryjne: praca w grupach, projekt grupowy, praca indywidualna, dyskusja

Opis metod prowadzenia zajęć – studia niestacjonarne:

Wykład: wykład z wykorzystaniem środków audiowizualnych (prezentacja w Power Point), dyskusja
Ćwiczenia audytoryjne: praca w grupach, projekt grupowy, praca indywidualna, dyskusja

Formy sprawdzania efektów kształcenia – studia stacjonarne:

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Paca indywidualna	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01						x	x	x					x
W02						x	x	x					x
U01						x	x	x					x
U02						x	x	x					x
K01						x	x	x					x
K02						x	x	x					x

Formy sprawdzania efektów kształcenia – studia niestacjonarne:

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Praca Indywidualna	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01						x	x	x					x
W02						x	x	x					x
U01						x	x	x					x
U02						x	x	x					x
K01						x	x	x					x
K02						x	x	x					x

Formy sprawdzania efektów kształcenia – studia stacjonarne:

Kryteria oceny	**W celu uzyskania zaliczenia kursu student musi uzyskać 23 punkty:** **Wykład**: - aktywność podczas zajęć (0-5 punktów) - test (0-15 punktów) - obecność (0-2 punkty) **Ćwiczenia audytoryjne (w celu uzyskania zaliczenia z ćwiczeń student musi uzyskać 10 punktów):** frekwencja na zajęciach (0-2 punkty), aktywność na zajęciach (0-5 punktów), prezentacja projektu grupowego (0-15 punktów)

Uwagi	Wykład: do odwołania w formie zdalnej – na platformie MS Teams.

Formy sprawdzania efektów kształcenia– studia niestacjonarne:

Kryteria oceny	**W celu uzyskania zaliczenia kursu student musi uzyskać 23 punkty:** **Wykład**: - aktywność podczas zajęć (0-5 punktów) - test (0-15 punktów) - obecność (0-2 punkty) **Ćwiczenia audytoryjne (w celu uzyskania zaliczenia z ćwiczeń student musi uzyskać 10 punktów):** frekwencja na zajęciach (0-2 punkty), aktywność na zajęciach (0-5 punktów), prezentacja projektu grupowego (0-15 punktów)

Uwagi	Wykład: do odwołania w formie zdalnej – na platformie MS Teams.

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Wykład:
1/ Bezpieczeństwo ekologiczne – rozważania definicyjne

2/ Rodzaje bezpieczeństwa ekologicznego

3/ Zakres globalny, regionalny i lokalny bezpieczeństwa ekologicznego

4/ Klasyfikacje katastrof naturalnych

5/ Trzęsienia ziemi i osuwiska

6/ Wybuchy wulkanów

7/ Miedzy wichurą a cyklonem. Silne wiatry

8/ Zderzenia z asteroidami

9/ Powodzie

10/ Susze

11/ Skrajne temperatury

12/ W obliczu zagrożenia katastrofami przemysłowymi i konsekwencjami znacznego zanieczyszczenia wody, powietrza i gleby przez człowieka.

Ćwiczenia:

- Bezpieczeństwo ekologiczne i ryzyko ekologiczne – podstawowe pojęcia. Istota

bezpieczeństwa ekologicznego na tle bezpieczeństwa ogólnego.
- Obowiązki państwa w zakresie ochrony środowiska i zapewnienia bezpieczeństwa ekologicznego.
- Elementy środowiska narażone na oddziaływania naturalne. Naturalne katastrofy ekologiczne.
- Elementy środowiska narażone na oddziaływanie antropogeniczne. Przemysłowe katastrofy ekologiczne.
- Ewolucja problemów środowiskowych na tle zagrożeń cywilizacyjnych. Symptomy zagrożeń, prognozowane formy, sposoby i obszary oddziaływania.
- Identyfikacja, ocena i monitoring ryzyka ekologicznego. Planowanie metod reagowania na ryzyko ekologiczne oraz przeciwdziałania skutkom katastrof naturalnych i antropogenicznych.
- Polityka ekologiczna Polski. Instrumenty zarządzania środowiskiem. Podstawowe problemy i wyzwania ekologiczne Polski. Aktualne trendy i koncepcje rozwojowe. Programy poprawy w zakresie bezpieczeństwa ekologicznego.
- Zarządzanie ryzykiem ekologicznym. Plan bezpieczeństwa ekologicznego i ochrony przed zdarzeniami nadzwyczajnymi. Społeczna percepcja zagrożeń środowiskowych. Istota świadomości ekologicznej.

Wykaz literatury podstawowej

1. Urbanek A., *Zagrożenia naturalne w ekologicznej przestrzeni bezpieczeństwa*, Uniwersytet Pomorski, Słupsk 2024
2. Sala K., Kowalska K., Nowak P., *Bezpieczeństwo ekologiczne*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, Kraków, 2019.
3. *Wybrane problemy bezpieczeństwa: ekologiczny, personalny i społeczno-kulturowy kontekst bezpieczeństwa*, red. Urbanek A., Zbroszczyk D., Wydawnictwo Społeczno-Prawne, Słupsk 2016.
4. Trzcińska D., Kierzkowska S. J., *Bezpieczeństwo ekologiczne w realizacji zadań publicznych*, Difin, Warszawa, 2020.

Wykaz literatury uzupełniającej

1. Strus D., *Polityka ekologiczna Polski po akcesji do Unii Europejskiej*, Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR, Warszawa 2016.
2. Kubiak M., Lipińska-Rzeszutek M.(red.), *Współczesne bezpieczeństwo ekologiczne*, Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR, Warszawa-Siedlce 2017.
3. Korzeniowski P., *Bezpieczeństwo ekologiczne jako instytucja prawna ochrony środowiska*, PAN, Uniwersytet Łódzki, Łódź 2012 (repozytorium.uni.lodz.pl).
4. Księżopolski K. M., Pronińska K. M., Sulowska A. E. (red.) *Odnawialne źródła energii w Polsce : wybrane problemy bezpieczeństwa, polityki i administracji,* ELIPSA, Warszawa 2013.
5. Panecki T., Marciniak M. (red.), *Zagrożenia niemilitarne bezpieczeństwa Polski na przełomie XX i XXI wieku*, Pułtusk 2015 (III.4, III.5).
6. Pietraś M., Wojtaszczyk K. A. (red.) *Polska w systemie bezpieczeństwa międzynarodowego*, ASPRA-JR, Warszawa 2016.
7. Jarmoszko S., Barszczewski W., *Bezpieczeństwo społeczne w sytuacjach*

krytycznych, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Siedlce, 2017.
8 Waszewski J., *Geoinżynieria klimatu i geowładza jako wyzwania cywilizacyjne*, „Kwartalnik Bellona" 2023, nr 3.
9 Borkowski J., *Rozważania o zagrożeniach*, Warszawa 2014
10 Drzewiecki D., *Zagrożenia naturalne w Polsce*, Warszawa 2016
11 Kobojek S., *Ekstremalne zjawiska przyrodnicze. Katastrofy naturalne*, Warszawa 2013
12 Wojciechowski T. i in., *Zagrożenia geologiczne w Polsce w 2020 roku*, „Przegląd Geologiczny" 2021, t. 69, nr 5
13 Leszczyński M., *Bezpieczeństwo ekologiczne w poszerzonej domenie bezpieczeństwa*, „Nierówności Społeczne a Wzrost Gospodarczy" 2023, nr 74 (2)
14 Cygańczuk K., Roguski J., Zielecka M., *Mobilny modułowy system uzdatniania i przechowywania wody pitnej w sytuacjach kryzysowych (powodzie, katastrofy naturalne lub techniczne)*, „Przemysł Chemiczny" 2020, nr 7. DOI: 10.15199/62.2020.7.19
15 Rogowski K., *Pożary wielkopowierzchniowe – analiza wstępna*, „Ochrona Ludności i Dziedzictwa Kulturowego" 2024, nr 5 https://doi.org/10.4467/29563763.OLDK.24.015.21364

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta) – studia stacjonarne

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	10
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	5
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	-
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat	20
	Przygotowanie do testu zaliczeniowego	10
Ogółem bilans czasu pracy		75
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta) – studia niestacjonarne

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	10
Ilość godzin pracy	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10

studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	-
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	25
	Przygotowanie do testu zaliczeniowego	10
Ogółem bilans czasu pracy		75
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3